

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl/contact

Datum
zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2024-863124903
DOS-2022-0003399

Uw kenmerk

Bijlagen
1

Dagelijks Bestuur van Omgevingsdienst West-Holland
T.a.v. Mevr. M. Krul-Seen
Vondellaan 55
2332 AA Leiden

Onderwerp

Uitgangspuntenbrief begrotingskaders 2026 gemeenschappelijke regeling ODWH

Geachte mevrouw Krul-Seen,

Inleiding

In deze kaderbrief worden, net als voorgaande jaren, de provinciale (financiële) uitgangspunten en specifieke aandachtspunten voor de begroting 2026 van de ODWH uiteengezet.

Financieel kader 2026

Provinciale deelnemersbijdrage

Conform het provinciale indexatiebeleid kan de provinciale deelnemersbijdrage voor 2026 worden geïndexeerd, voor zowel het wettelijk takenpakket als de overige werkzaamheden die de omgevingsdiensten namens of voor de provincie uitvoeren.

Voor de indexatie worden de percentages gebaseerd op de Macro Economische Verkenning (MEV) die jaarlijks door het CPB in maart wordt gepubliceerd. Aangezien deze gegevens momenteel nog niet beschikbaar zijn, baseren we de kaders op de raming van september 2024, oftewel de Macro Economische Verkenning (MEV) 2025. Deze geeft een prognose voor 2026.

Dit betekent dat u voor de provinciale deelnemersbijdrage in de ontwerpbegroting 2026 van ODWH een gewogen index van 2,3% kunt toepassen. Voor de specificatie van de toegepaste methode wordt verwezen naar de bijlage bij deze brief.

Indien de publicatie van de MEV in maart 2025 afwijkt en tijdig beschikbaar is voor het opstellen van uw conceptbegroting 2026, verzoeken wij u de geactualiseerde indexatiepercentages toe te passen conform het provinciale indexatiebeleid.

Het door uw dienst voorgestelde indexeringspercentage van de uurtarieven dient daarnaast gespecificeerd en onderbouwd te worden. Daarbij geldt de randvoorwaarde dat indexatie geen nadelige gevolgen heeft voor de (minimaal) gewenste kwaliteit van de uitvoering van het provinciaal takenpakket en het aantal op te leveren provinciale producten. Zoals vastgesteld in het

coalitieakkoord 2023-2027, “Krachtig Zuid-Holland”, blijft de provincie zich inzetten voor een kwalitatief hoogwaardige uitvoering van de provinciale taken door de omgevingsdiensten.

Aandachtspunten

Doorontwikkeling omgevingsdiensten

De provincie heeft in 2021 een verkenning door Twynstra Gudde laten uitvoeren naar de toekomstbestendige uitvoering van de VTH-taken bij de vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten. Hierop is een gezamenlijke bestuurlijke opdracht aan alle directeurs van de omgevingsdiensten geformuleerd. De diensten hebben dit opgepakt door middel van een uitvoeringsagenda die in 2022-2023 is uitgevoerd. Dit heeft geleid tot een aantal mooie resultaten op het gebied van kennisdeling, gezamenlijke uitvoering en samenwerking bij werving op de arbeidsmarkt.

Om de continuïteit van de samenwerking te stimuleren is er begin 2024 een tweede bestuurlijke opdracht geformuleerd. Samengevat luidt deze:

- Ontwikkel een robuuste samenwerkingsstrategie, met concrete projecten en trajecten. Borg hierbij dat er voortdurende aandacht blijft voor deze gezamenlijke projecten en taken.
- Identificeer taken en specialismen die zich lenen om gezamenlijk op te pakken. Neem hierin ook de maatschappelijke transitieopgaven en niet-primaire taken mee.

Wij verzoeken u om zo veel mogelijk rekening te houden met de financiële consequenties van deze ontwikkeling bij het opstellen van uw begroting voor 2026 en meerjarig.

IBP VTH

Onder de naam Interbestuurlijk Programma Versterking stelsel Vergunningen Toezicht en Handhaving (IBP VTH) is in 2022 een tweejarig programma gestart dat uitvoering geeft aan de 10 aanbevelingen van de commissie Van Aartsen. Het programma is in september 2024 afgerond. Het doel van het IBP VTH was de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren, door het hele VTH-stelsel te versterken, met speciale aandacht voor de rol van de omgevingsdiensten. In 2023 heeft het programma een toetsingskader voor robuuste omgevingsdiensten opgeleverd, dat ook uw dienst heeft ingevuld. Inmiddels heeft uw dienst een brief van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat ontvangen waarin staat dat wanneer het ingediende plan van aanpak wordt uitgevoerd uw dienst per 1 april 2026 robuust zal zijn. Tot die tijd verwacht het ministerie driemaal een voortgangsrapportage en een eindrapportage.

Daarnaast heeft het IBP een aantal producten en afspraken opgeleverd, zoals o.a. het modelmandaat, de kwaliteitscriteria, samenwerking met het strafrecht en de regionale beleidscyclus die geïmplementeerd moeten worden. Ook wordt er nog gewerkt aan een uniforme landelijke financieringssystematiek met bijbehorende productencatalogus die op een later moment beschikbaar komt. Wij verzoeken uw dienst rekening te houden met de ontwikkelingen en resultaten van het IBP VTH, indien bekend, bij het opstellen van uw begroting 2026.

Omgevingswet

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 is een aantal zaken veranderd ten aanzien van de opdrachtverlening van de provinciale taken door omgevingsdiensten, bijvoorbeeld door de introductie van het digitale stelsel omgevingswet (DSO), de overgang van de provinciale bodemtaken (grotendeels) naar de gemeenten en het heffen van milieuleges.

In het jaar 2024 zijn de gevolgen van de invoering van de wet duidelijker geworden en zullen indien nodig verdere afspraken worden gemaakt. Zo is er een dialoog met het rijk over het DSO, evalueren we samen met de diensten het eerste jaar milieuleges en houden we gezamenlijk de regionale samenwerkingsafspraken tegen het licht. Wij verzoeken uw dienst de (verdere) consequenties van de Omgevingswet (zoveel mogelijk) in uw begroting 2026 en de meerjarenraming 2026-2029 in beeld te brengen.

Opsplitsen van de begroting tussen de BTP/milieuplusaak en plusaak:

Voor de goede orde willen wij u opnieuw wijzen op het aandachtspunt dat ook in de kaderbrieven van voorgaande jaren is opgenomen. De provincie Zuid-Holland heeft al eerder verzocht om de basistakenpakket (BTP)/milieuplusaak te scheiden van andere taken (plusaak), zoals de bouw- en woningtoezichttaak (BWT). We merken op dat dit tot nu toe nog niet is gerealiseerd. Daarom vragen wij u opnieuw om in de begroting 2026 onderscheid te maken in de baten, lasten en risico's van de basistakenpakket/milieuplusaak en de plusaak. Hiermee wordt ook aangesloten bij het onderscheid in het IBP VTH (robustheidscriteria).

Dit zal de omvang van de verschillende taken inzichtelijk maken en verduidelijken welke deelnemers verantwoordelijk zijn voor de bijbehorende risico's. Het resultaat per taakonderdeel kan vervolgens bij de jaarrekening (naar rato) worden afgerekend met de betreffende deelnemers.

We hopen dat u deze scheiding in de begroting zult doorvoeren, zodat het financiële beheer van deze taken transparanter en overzichtelijker wordt.

Gevolgen herstructurering Gemeentefonds 2026

Wij begrijpen de financiële zorgen van de gemeenten met betrekking tot het jaar 2026. Meerdere gemeenten hebben aangegeven naar verwachting te worden geconfronteerd met financiële taakstellingen, als gevolg van aangekondigde lagere uitkering vanuit het Gemeentefonds (het zogenoemde "ravijnjaar 2026"). Deze financiële taakstellingen kunnen in meer of mindere mate doorwerken naar de omgevingsdiensten.

Naast deze financiële druk door de herstructurering van het Gemeentefonds, vereisen andere ontwikkelingen juist voor (mogelijke) extra investeringen bij de omgevingsdiensten. Dit geldt bijvoorbeeld voor het voldoen aan de robustheidscriteria van het IBP VTH, waaronder het op niveau houden van het benodigde weerstandsvermogen en het reserveren van een structureel innovatiebudget van 1%. Ook daar dient bij het opstellen van de begroting 2026 rekening mee te worden gehouden (zie ook onderdeel IBP VTH).

In het verlengde van het voorgaande is Berenschot in opdracht van de gemeentelijke deelnemers aan de slag gegaan met het in kaart brengen van (mogelijke) bezuinigingsmaatregelen gekoppeld aan de doorwerking van het "ravijnjaar" 2026. Eventuele bezuinigingen dienen in samenhang met de eisen vanuit het IBP VTH te worden gezien. Dit geldt ook voor eventuele efficiëntieverbeteringen die binnen uw bedrijfsvoering mogelijk zijn. Zoals het delen van kennis en ervaringen, het bundelen van

krachten en het meer gebruik maken van uniforme producten en processen in samenwerking met de andere omgevingsdiensten (zie ook onderdeel Doorontwikkeling omgevingsdiensten).

Verder is het voor ons essentieel dat eventuele (gemeentelijke) bezuinigingen geen nadelige gevolgen hebben op de (minimaal) gewenste kwaliteit van de uitvoering van het provinciaal takenpakket en het aantal op te leveren provinciale producten. Wij blijven ons inzetten voor een kwalitatief hoogwaardige taakuitvoering van provinciale taken door de omgevingsdiensten.

MVOI

Met Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) draagt de provincie Zuid-Holland bij aan het behalen van doelen op de MVOI-thema's klimaat, milieu, circulair, ketenverantwoordelijkheid, diversiteit & inclusie (D&I) en Social Return on Investment (SROI). Deze maatschappelijke doelen zijn vertaald in een algemeen MVOI-Ambitiweb voor de provincie Zuid-Holland. Van onze partners verwachten we dat zij op de hoogte zijn van ons MVOI-beleid en dat zij zoveel mogelijk handelen in lijn met de vastgestelde ambities en deze tevens mee te nemen als uitgangspunten voor de begroting. Meer informatie over de toepassing van MVOI bij de provincie is te lezen in het [MVOI Actieplan B](#).

Tot slot

Wij stellen het op prijs indien u bij het opstellen van de begroting 2026 en de meerjarenbegroting rekening kunt houden met voorgaande provinciale (financiële) uitgangspunten en specifieke aandachtspunten.

Daarbij merken wij op dat deze punten door de provinciale vertegenwoordigers zullen worden ingebracht bij het besluitvormingsproces over de begroting 2026 en waar nodig verder zullen worden toegelicht.

Mocht u vragen en/of opmerkingen hebben over deze brief dan kunt u contact opnemen met ☐
☐ De contactgegevens staan in de kop van deze brief aangegeven.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Mr. A.W. Kolff

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer (DOS-2022-0003399) te vermelden.
Meer informatie www.zuid-holland.nl/contact

Bijlage*Berekening indexpercentage provinciale deelnemersbijdrage*

De hier onderstaande berekening is gebaseerd op de raming september 2024, namelijk de Macro Economische Verkenning (MEV) 2025.

Voor de raming van de loonkosten wordt de index 'prijs overheidsconsumptie: beloning medewerkers (PO: bm)' toegepast. Conform de in september 2024 gepubliceerde cMEV 2025 is dit indexpercentage voor het jaar 2026 geraamd op 2,0%. Voor de component personele lasten kan dit indexpercentage worden toegepast.

Over de feitelijke (stijging van de) personeelskosten zal door uw dienst worden gerapporteerd aan het dagelijks bestuur. Daarbij verzoeken wij u om het verschil tussen de feitelijke kosten en de in de begroting 2026 geraamde personeelskosten inzichtelijk te maken en te specificeren.

Voor de materiële component (zijnde totale kosten minus personeelskosten) van uw begroting, kunt u de Nationale consumentenprijsindex (cpi) hanteren. Voor het jaar 2026 wordt dat geprognosticeerd op 3,0%.

Verder verzoeken wij u voor de provinciale deelnemersbijdrage een gewogen index te hanteren, waarbij sprake is van een verhouding 2/3 personeel en 1/3 materieel (conform het provinciaal indexatiebeleid).

Het bovenstaande betekent dat u voor de provinciale deelnemersbijdrage en uw integraal uurtarief een gewogen index van 2,3% voor het jaar 2026 kunt toepassen.

Tabel indexen 2026 - Voorbeeld

Index (gebaseerd op cMEV 2024)	Kostensoort	2026	Gewogen index 2026
Prijs overheidsconsumptie: beloning medewerkers	Personeel	2,0%	2,3%
Nationale consumentenprijsindex (cpi)	Materieel	3,0%	